

Az örökség

S. Rudolf, amikor 1916 februárjában bajtársaival együtt útnak indult Isonzó felé, még nem tudta, hogy távoli rokona, bizonyos Kufsteini Lajos, aki S. Rudolf dédapjának első házasságából született unokája volt, örökös híján rá hagyta minden vagyonát. Rudolf, aki ekkor még csak húszéves volt, kitartóan harcolt bajtársaival az olaszok ellen. A halál természetszerűségéhez hamar hozzászokott a lövészárkokban, bár az ellenséges támadások alatt gyakran összehugyozta magát. Az igazat megvallva, sokszor akkor is összehugyozta magát, ha az ő osztaga indította az attakot. Ezt a tulajdonságát megboldogult apjától örökölte, aki utoljára még a halála pillanatában is a nadrágjába eresztette húgyhólyagjának tartalmát, jelezvén, hogy a földi életről körülbelül ez a véleménye. S. Rudolfnak, apjával ellentétben, nem igazán volt véleménye a világról. Ismereteit a dolgok folyásáról apja kedvenc kocsmájában, S. Borkopfnál szerezte, ahova tizenöt esztendősen korábban tehetette be először a lábát. Tudása a világról meg annak dolgairól a kocsmában eltöltött estéknek köszönhetően valamelyest gyarapodni látszott, úgymond. Annyira szerették Borkopf ivóját, hogy apja halotti torát is ott rendezték meg, ahol a megboldogult legjobb cimborája, Béla von Goffa tartott egy rövidebb beszédet a néhai S. Gusztávról. Rudolfnak Béla von Goffa és a többiek gyakran eszébe jutottak a lövészárkokban. Mikor útnak indult a háborúba, megfogadta nekik, hogy épségben hazatér. Ezt az ígéretét igyekezett megtartani a harcok közepette, már csak azért is, mert húszéves kora ellenére még nem volt dolga nővel. Igaz, egyszer megleste a szomszéd Katinkát fürdés közben, de annyira zavarba jött, hogy azon nyomban összehugyozta magát. Elég a dologhoz annyi, hogy hősünk nem akart a háborúban meghalni, szüzen meghalni meg aztán végképp nem akart.

S. Rudolfot november elején szállították be a kórházba. A jobb vállát érte találat. A vállán tátongó méretes lyukból kiáramló vér teljesen eláztatta a kabátját. Rudolf két napig feküdt eszméletlenül a kórházi ágyán. A két nap alatt rémes lázalmok gyötörték. E lázalmokban látta, ahogyan meghal a sáros lövészárkokban. Érezte, ahogy megsebzett testét elhagyja az élet. Látta a saját temetését is, amelyen ott volt Béla von Goffa, Schön Attila, Pepík Zefstein és a többiek, de ami a legmegdöbbentőbb volt, hogy az egészen ele-

vennek tűnő halott apja öntötte a sírjára azt a szilvóriumot, amelyet unokája születésére tartogatott. A gyötrelmes lázalmokkal teli két nap alatt S. Rudolf egészen pontosan hatszor hugyozta össze magát. Nem mintha e számnak valamiféle misztikus jelentése lenne, azonban történetünk szempontjából fontos megemlíteni, ugyanis ezután az apjától örökölt tulajdonsága, nem tudni, miért, többé nem nehezítette meg az életét. Rudolf két teljes hétig lábadozott. A második héten kitüntették a háborúban tanúsított hősiességéért. Csak később tudta meg, hogy a századukból összesen hárman maradtak életben. Az igazsághoz azonban hozzá tartozik, hogy Rudolfot saját társa lötte vállon. No nem szándékosan tette. Akkor húzta meg a ravaszt, amikor valamelyik rúd olasz ellőtte a tökét. Rudolf végül is neki köszönhette az életét. Lábadozása után még fél évig futárként kellett szolgálnia a császári és királyi hadseregben. Felettesei azzal a gondolattal is eljátszottak, hogy Rudolfból kémet faragnak, de később letettek a tervükről. Hozzám valamikor 1917 tavaszán küldték először. Csuum vizesen és sárosan állt a bunker ajtaja előtt, majd miután belépett, átnyújtotta a főhadiszállásról küldött parancsot. Mikor bemutatkozott, tudtam, hogy ezt a nevet már hallottam valahol. És akkor eszembe jutott, hogy ő az egyik túlélője annak a borzalmas novemberi vérengzésnek. Megvallom őszintén, másként képzeltem el. Tizenhét tavaszától rendszeresen szállította nekünk a legújabb térképeket és információkat a főhadiszállásról. Egyik alkalommal négy napig maradt az ezredünknel. A negyedik napon az olaszok támadást indítottak. Délben az egyik olasz gránát a bunkerünk ajtaja előtt robbant fel. Tíz emberem azonnal meghalt, nekem a bal combomat hasította fel egy eltévedt repesz. Fájdalmam közepette eszméletemet vesztettem. Mikor magamhoz tértem, S. Rudolf épp ellátta a sebemet. Szótlan volt, és olyan fehér volt a bőre, mint egy haloté. Miután hordágyra fektettek, csak annyit szólt, hogy majd meglátogat a kórházban. Azóta nem láttam. Később több katona is azt állította, hogy a kitüntetett futár az egyik ütközet után eltűnt. Bár többször is meg akartam keresni, de tizenhét végén átvezényeltek keletre.

S. Rudolf tizennyolc tavaszán ért haza. Sztrázsovec Csongor címzetes apát úr – aki a templom tornyába költözött, hogy onnan tájékoztassa a járókelőket az eseményekről – látta meg először a messziségben feltűnő S. Rudolfot. Azonnal kiabálni kezdett, mint valami műezzin. „Magasságos teremtő!!! Amott jön a Guszti fia!” Stofek Tamás, aki épp Borkopf kocsmájából lépett ki, és hallotta az apát üvöltését, egy pillanatra megszédült. Majd miután visszanyerte egyensúlyát, berúgta a kocsmá ajtaját és elüvöltötte magát. „Rudi él!” A Béla von Goffa előtti asztalon a harmincéves háború térképe hevert. Annyira belemerült, hogy először meg sem hallotta Stofek ordítását. Csak akkor nézett fel a térképből, amikor Herr Vincenzó oldalba bökte. Béla von Goffa nem szólt egy árva szót sem. De szeme sarkában mintha az öröm könnyei jelentek volna meg. Aznap este hatalmas ünnepséget rendeztek Rudolf számára. Rudolf csak két nappal a hazaérkezése után vette át a helyi postástól az örökségéről szóló levelet. Először arra gondolt, hogy valami tévedés történhetett, de Herr Vincenzóék azt tanácsolták neki, hogy járjon utána a dolognak. S. Rudolf alig egy hónap otthon töltött idő után útnak indult, hogy átvegye az őt megillető örökséget. Én 1923-ban tudtam meg, hogy semmiféle ütközetben nem tűnt el. Decemberben kaptam levelet S. Kufstein Rudolftól, hogy látogassam meg Salzburgban.